

Oogvereniging

**Position Paper:
Digitale toegankelijkheid - geen luxe, maar
basisvoorwaarde**

T.b.v. Rondetafelgesprek Digitale Inclusie d.d. 11 juni

Utrecht, 2 juni 2026

Inleiding

De Oogvereniging is de belangen- en patiëntenvereniging voor mensen met een visuele beperking of aandoening en zet zich in voor een samenleving waarin iedereen volwaardig kan meedoen.

Het aantal mensen met een visuele beperking in Nederland is nu al hoog en zal de komende jaren door toenemende vergrijzing en bevolkingsgroei nog verder toenemen. Waar de schatting momenteel nog rond de 400.000 ligt zullen dit naar verwachting [in 2050 rond de 500.000 mensen zijn](#).

Voor hen is digitale toegankelijkheid geen luxe, maar een basisvoorwaarde om zelfstandig mee te kunnen doen in de samenleving. Ontoegankelijke digitale systemen - denk aan knoppen zonder beschrijving, foto-pdf's of formulieren zonder goede structuur - maken mensen onnodig afhankelijk van anderen bij zaken als internetbankieren, zorgportalen, studie en contact met de overheid.

De kernboodschap van de Oogvereniging voor politiek en samenleving op het gebied van digitale toegankelijkheid weergegeven in 3 hoofdpunten:

1. Borg digitale toegankelijkheid als randvoorwaarde

Toegankelijkheid moet een vanzelfsprekend uitgangspunt zijn - niet de sluitpost van ontwerp en inrichting. De European Accessibility Act (van kracht sinds 28 juni 2025) maakt dit tot een wettelijke verplichting. Alleen wanneer toegankelijkheid structureel wordt meegenomen in beleid, ontwerp, uitvoering én toezicht, ontstaat een digitale samenleving waarin iedereen daadwerkelijk kan meedoen.

De Oogvereniging vraagt aandacht voor de volgende punten:

- Verstevig toezicht en handhaving: wettelijke verankering van toegankelijkheidseisen heeft alleen effect als naleving ook wordt gecontroleerd en gehandhaafd.
- Zorg dat digitale dienstverlening vanaf het ontwerp voldoet aan WCAG-richtlijnen (WCAG 2.2 niveau AA) en pas dit ook toe op interne overheidssystemen, zodat ambtenaren met een visuele beperking hun werk kunnen uitvoeren.
- Breid de werkingssfeer van de wet uit naar zorg en onderwijs: deze sectoren vallen nu nog buiten de Wet digitale overheid en de European Accessibility Act, terwijl ontoegankelijke portalen en leeromgevingen juist daar direct gevolgen hebben voor zelfredzaamheid en participatie.

2. Verlaag de drempel

Bij bijna alles wat we doen zijn er digitale systemen betrokken maar deze zijn vaak onnodig complex. De systemen staan ten dienste van de organisatie, maar vaak wordt de gebruiker daarbij uit het oog verloren.

De Oogvereniging vraagt aandacht voor de volgende punten:

- Sinds 28 juni 2025 gelden de verplichtingen uit de [European Accessibility Act](#) voor verschillende producten en diensten, waaronder websites, apps, documenten zoals toegankelijke PDF's, e-books, webwinkels en ticketautomaten. Dit geldt ook voor interne overheidssystemen. Mensen met een visuele beperking ervaren echter dagelijks nog obstakels.
- Dring het aantal websites en apps terug. Door versplintering zijn er duizenden websites en apps. Standaardisatie van functionaliteiten zoals het doen van meldingen of het maken van afspraken dragen eraan bij dat systemen makkelijker te gebruiken zijn.
- De sectoren zorg en onderwijs vallen voor alsnog buiten de wet digitale overheid of European Accessibility act, terwijl dit sectoren zijn waar iedere burger mee te maken heeft en waar veel digitale zaken minder goed geregeld zijn. Juist in zorg en onderwijs is digitale toegankelijkheid essentieel, omdat ontoegankelijke portalen, digitale leeromgevingen of documenten direct gevolgen kunnen hebben voor zelfstandigheid, studie, werk en toegang tot ondersteuning.
- Digitale dienstverlening moet voldoen aan de actuele Web Content Accessibility Guidelines. Daarbij ligt [WCAG 2.2 niveau AA](#) als meest actuele norm voor de hand.

- Versterk toezicht en handhaving. De European Blind Union benadrukt in haar statement van juni 2025 dat monitoring en handhaving noodzakelijk zijn om [de European Accessibility Act daadwerkelijk te laten werken voor consumenten met een visuele beperking](#).
- Een landelijk meldpunt kan ertoe bijdragen dat websites en apps toegankelijker worden.

3. Bied lokaal de juiste kennis

Niet iedereen is digitaal vaardig en digitale systemen vormen voor veel mensen een drempel. Dit kan ertoe leiden dat zaken worden uitgesteld, afspraken worden vergeten of facturen niet worden betaald. De Oogvereniging werkt samen met andere belangenorganisaties en de Alliantie Digitaal Samenleven om de achterban te bereiken en ondersteunen.

De Oogvereniging vraagt aandacht voor de volgende punten:

- Zorg voor voldoende en toegankelijke ondersteuning in de buurt met voldoende kennis van screenreaders en toegankelijkheidsinstellingen voor mensen met een visuele beperking, zoals bijvoorbeeld een toegankelijk informatiepunt digitale overheid (IDO) of effectieve training op het gebied van digitale toegankelijkheid
- Zorg voor voldoende kennis bij het netwerk van informele zorg over het gebruik van digitale hulpmiddelen.
- Zorg voor een alternatief. Veel burgers hebben baat bij een bezoek aan een loket. Persoonlijk contact blijft belangrijk. Zorg ook voor brede toegang tot dit loket, denk aan ontoegankelijke aanmeldzuilen met touchscreens die met een visuele beperking onbedienbaar zijn.

Tot slot

Digitale toegankelijkheid is geen luxe, maar een wettelijke verplichting en voorwaarde om toegankelijkheid voor iedereen te garanderen. Overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties hebben elkaar nodig. Betrek ervaringsdeskundigen, verlaag de drempel en zorg voor de juiste kennis en alternatieven. Alleen dan kan iedereen volwaardig mee blijven doen.